

Броня

Императорътъ Лъвъ ни съобщава, че българитѣ и маджаритѣ носятъ брони и че преднитѣ части на конетѣ на знатнитѣ сѫ сѫщо облѣчени съ желѣзо или пъсть. Сѫщо и отъ арабскитѣ писатели узnavаме, че прабългаритѣ (волжкитѣ) и маджаритѣ иматъ броня.

Но като се знае, че прабългаритѣ и маджаритѣ имали първоначално само лека конница, трѣба да смѣтаме, че бронята имъ е била отъ твърда кожа или пъсть.

За сроднитѣ народи се знае сѫщото. Именно за оржията на хунитѣ китайскитѣ извори казватъ сѫщото, което намираме у императоръ Лъвъ за българитѣ и маджаритѣ: „силата на хунскитѣ борци е сръдността въ работата съ лжкъ... Тѣ всички сѫ бронирани конници“ „Дългитѣ (далекобойнитѣ) имъ оржия сѫ лжкътѣ и стрелитѣ, а кжситѣ — палеши и копия“. Но бронитѣ на хунитѣ може да бѫдатъ само отъ кожа, именно и въ релиефитѣ нѣма следа отъ тежка броня.

За сѫщото говори и фактътъ, че въ гробовете на тѣзи народи се намиратъ много малко следи отъ желѣзни брони, което показва, че само най-знатнитѣ хора сѫ имали такива.

Интересно е, че Пс. Маврикий препоръчва крѣгла броня за шия, по аварски образецъ, отвѣтре и отвѣнъ общита съ лененъ платъ. Сѫщо по аварски начинъ трѣбвало да покриватъ шийтѣ на конетѣ съ желѣзо или пъсть, поне на офицерскитѣ коне и на онѣзи войници, които презъ време на сражението сѫ въ първите редици. Това значи, че шийтѣ на конетѣ на обикновенитѣ войници сѫ били сигурно покрити съ пъсть. А пѣкъ у императоръ Лъвъ четемъ, че които нѣматъ желѣзна плетена броня за шията, облѣчена отвѣтре съ вълненъ, а отвѣнъ съ лененъ платъ, да носятъ покривала за гърдитѣ отъ двойна пъсть, вмѣсто желѣзна броня.

Ние, прочее, трѣба да смѣтаме, че аваритѣ имали една броня, която пазѣла само шията и гърдитѣ. Това